

Lektion 8

P7

6 Eftersom alla standarda Maclaurinutvecklingar gäller för x nära 0, gör variabelbytet $y = \frac{1}{x}$, där $y \rightarrow 0^+$ då $x \rightarrow \infty \Rightarrow$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} x \left(\sqrt[3]{x^3 + 3x^2} - \sqrt{x^2 + 2x - 3} \right) =$$

$$= \lim_{y \rightarrow 0^+} \frac{1}{y} \left(\sqrt[3]{\frac{1}{y^3} + \frac{3}{y^2}} - \sqrt{\frac{1}{y^2} + \frac{2}{y} - 3} \right) =$$

$$= \lim_{y \rightarrow 0^+} \frac{1}{y} \left(\sqrt[3]{\frac{1+3y}{y^3}} - \sqrt{\frac{1+2y-3y^2}{y^2}} \right) =$$

$$= \lim_{y \rightarrow 0^+} \frac{1}{y} \left(\frac{1}{y} \sqrt[3]{1+3y} - \frac{1}{y} \sqrt{1+2y-3y^2} \right) =$$

$$= \lim_{y \rightarrow 0^+} \frac{\sqrt[3]{1+3y} - \sqrt{1+2y-3y^2}}{y^2} = \emptyset$$

Nämnaren har grad 2 $\Rightarrow$ utvecklar täljaren till om grad 2.

$$\begin{aligned} \text{Eftersom } \sqrt[3]{1+x} &= 1 + \frac{1}{3}x + \left(\frac{1}{2}\right)x^2 + O(x^3) = \\ &= 1 + \frac{1}{3}x + \frac{\frac{1}{3}(-\frac{2}{3})x^2}{2} + O(x^3) \\ &= 1 + \frac{1}{3}x - \frac{1}{9}x^2 + O(x^3) \end{aligned}$$

$$\text{så } \sqrt[3]{1+3y} = 1 + y - y^2 + O(y^3).$$

$$\begin{aligned}
 \text{eftersom } \sqrt{1+x} &= 1 + \frac{1}{2}x + \left(\frac{\frac{1}{2}}{2}\right)x^2 + O(x^3) = \\
 &= 1 + \frac{1}{2}x + \frac{\frac{1}{2}(-\frac{1}{2})}{2}x^2 + O(x^3) = \\
 &= 1 + \frac{1}{2}x - \frac{1}{8}x^2 + O(x^3),
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{sa } \sqrt{1+2y-3y^2} &= 1 + \frac{1}{2}(2y-3y^2) - \frac{1}{8}(2y-3y^2)^2 + \\
 &\quad + O((2y-3y^2)^3) = \\
 &= \left[O((2y-3y^2)^3) = O(y^3(2-3y)^3) = \right. \\
 &\quad \left. = y^3 \cdot (2-3y)^3 f(x) \underset{\text{tegr.}}{=} O(y^3) \right] \\
 &\quad \text{tegr. då } y \text{ nära 0} \\
 &= 1 + y - \frac{3}{2}y^2 - \frac{4y^2 - 12y^3 + 9y^4}{8} + O(y^3) \\
 &= 1 + y - \frac{3}{2}y^2 - \frac{4y^2}{8} + O(y^3) = \\
 &= 1 + y - 2y^2 + O(y^3).
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \textcircled{X} &= \lim_{y \rightarrow 0^+} \frac{\cancel{1+y-y^2+O(y^3)} - \cancel{1-y+2y^2+O(y^3)}}{y^2} \\
 &= \lim_{y \rightarrow 0^+} \frac{y^2 + O(y^3)}{y^2} = \lim_{y \rightarrow 0^+} \frac{y^2(1 + \overset{\rightarrow 0}{O(y)})}{y^2} = 1.
 \end{aligned}$$

Svar: gränsvärdet existerar och är lika med 1.

B8

13 Vi MacLaurin-utvecklar $f(x)$ nära 0!

$$\begin{aligned} f(x) &= 2 \cos x + (\arctan x)^2 = \\ &= 2 \left(1 - \frac{x^2}{2} + \frac{x^4}{4!} + O(x^6) \right) + \\ &\quad + \left(x - \frac{x^3}{3} + O(x^5) \right) \left(x - \frac{x^3}{3} + O(x^5) \right) = \\ &= 2 - x^2 + \frac{x^4}{12} + O(x^6) \\ &\quad + x^2 - \frac{x^4}{3} - \frac{x^4}{3} + O(x^6) = \\ &= 2 + x^4 \left(\frac{1}{12} - \frac{2}{3} \right) + O(x^6) = \\ &= 2 + x^4 \frac{1 - 8}{12} + O(x^6) = \\ &= 2 - \frac{7}{12} x^4 + O(x^6). \end{aligned}$$

Observera att $f(0) = 2 \cos 0 + (\arctan 0)^2 = 2$.
När x är nära 0 så vet att

$f(x) = 2 - \frac{7}{12} x^4 + x^6 \cdot b(x)$, där $b(x)$ är
begränsad, dvs
 $-M \leq b(x) \leq M$
för något tal M .

$$\Rightarrow f(x) = 2 - \frac{7}{12} x^4 + x^6 \cdot b(x) \leq$$

$$\leq 2 - \frac{7}{12} x^4 + M x^6 =$$

$$= 2 - x^4 \left(\frac{7}{12} - M x^2 \right) \leq 2$$

> 0 om x är liten

om x är
liten, t ex
 $|x| < \sqrt[6]{\frac{7}{M}}$

3

Eftersom för alla x nära 0

$$f(x) \leq 2 = f(0) \Rightarrow$$

$x = 0$ är ett lokalt maximum.

14

a) $e^{\sin x} = \left[\begin{array}{l} \text{när } x \text{ är nära 0} \\ \Rightarrow \sin x \text{ är nära 0} \end{array} \right] =$

$$= 1 + \sin x + \frac{(\sin x)^2}{2} + \frac{(\sin x)^3}{3!} + O((\sin x)^4) =$$
$$= \left[\begin{array}{l} \sin x = x - \frac{x^3}{3!} + O(x^5) = x + O(x^3) = O(x) \\ (\sin x)^4 = O(x^4) \end{array} \right] =$$
$$= 1 + x - \frac{x^3}{3!} + O(x^5) + \frac{1}{2} (x + O(x^3))(x + O(x^3)) +$$
$$+ \frac{1}{6} (x + O(x^3))(x + O(x^3))(x + O(x^3)) + O(x^4) =$$
$$= 1 + x - \cancel{\frac{x^3}{3!}} + O(x^5) + \frac{1}{2} (x^2 + O(x^4))$$
$$+ \frac{1}{6} (x^3 + O(x^5)) + O(x^4) =$$
$$= 1 + x + \frac{1}{2} x^2 + O(x^4).$$

b) $e^{\cos x} = \left[\begin{array}{l} \text{OBS! när } x \text{ är nära 0} \Rightarrow \\ \cos x \text{ är nära 1. Kan inte tillämpa} \\ \text{utvecklingen för } e^t \text{ direkt} \end{array} \right] =$

$$= e^{1 + (\cos x - 1)} = e \cdot e^{\cos x - 1} = \left[\cos x - 1 \text{ är nära 0} \right] =$$

$$\begin{aligned}
 &= e \left(1 + (\cos x - 1) + \frac{(\cos x - 1)^2}{2} + \frac{(\cos x - 1)^3}{3!} + O((\cos x - 1)^4) \right) = \\
 &= \left[\cos x - 1 \doteq -\frac{x^2}{2} + O(x^4) = O(x^2) \right] = \\
 &= e \left(1 - \frac{x^2}{2} + O(x^4) + O(x^4) + O(x^6) + O(x^8) \right) = \\
 &= e \left(1 - \frac{x^2}{2} + O(x^4) \right) = e - \underbrace{\frac{ex^2}{2} + O(x^4)}_{\sim}.
 \end{aligned}$$

25 d) $\lim_{x \rightarrow 0} (\cos x)^{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow 0} e^{\frac{1}{x} \ln \cos x} =$

$$\begin{aligned}
 &= e^{\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln \cos x}{x}} = t \\
 &= e^{\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln [1 - \frac{x^2}{2} + O(x^4)]}{x}} = \\
 &= \left[\ln(1+t) = t + O(t^2), \quad t = -\frac{x^2}{2} + O(x^4) \right] = \\
 &\quad \stackrel{t^2 = O(x^4)}{\longrightarrow} \\
 &= e^{\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} \left(-\frac{x^2}{2} + O(x^4) + O(x^4) \right)} = \\
 &= e^{\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} \left(-\frac{x^2}{2} + O(x^4) \right)} = \\
 &= e^{\lim_{x \rightarrow 0} \left(-\frac{x}{2} + \overbrace{O(x^3)}^{nära 0} \right)} = e^0 = 1.
 \end{aligned}$$

Extra

[P7]

$$\underline{13} \quad a) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln x^2 - (\ln x)^2}{x - \sqrt{x}} = \left[\frac{0}{0} \right] = \left[\begin{array}{c} t = x - 1 \\ t \rightarrow 0 \end{array} \right] =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\ln(t+1)^2 - (\ln(t+1))^2}{t+1 - \sqrt{t+1}} = \otimes$$

"Utvecklar täljaren och nämnaren, med dominanta termer i focus:"

Täljaren:

$$\frac{2\ln(t+1) - (\ln(t+1))^2}{O(t)} = \frac{2(t + O(t^2)) - O(t^2)}{O(t^2)} =$$

$$= 2t + O(t^2)$$

Nämnaren:

$$t+1 - \sqrt{t+1} = t + \cancel{1} - \left(\cancel{1} + \frac{1}{2}t + O(t^2) \right) =$$

$$= \frac{1}{2}t + O(t^2) \Rightarrow$$

$$\otimes = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{2t + O(t^2)}{\frac{1}{2}t + O(t^2)} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{t \cancel{(2 + O(t))}}{t \cancel{(\frac{1}{2} + O(t))}} =$$

$$= \frac{2}{\frac{1}{2}} = 4$$

$$b) \lim_{x \rightarrow \infty} \left(x^3 \ln \frac{x+2}{x-2} - 4x^2 \right) = \left[\begin{matrix} t = \frac{1}{x} \\ t \rightarrow 0 \end{matrix} \right] =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \left[\frac{1}{t^3} \ln \frac{\frac{1}{t} + 2}{\frac{1}{t} - 2} - \frac{4}{t^2} \right] =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \left[\frac{1}{t^3} \ln \frac{1+2t}{1-2t} - \frac{4}{t^2} \right] =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\ln \frac{1+2t}{1-2t} - 4t}{t^3} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\ln(1+2t) - \ln(1-2t) - 4t}{t^3} = \left[\begin{matrix} \ln x = x - \frac{x^2}{2} + \\ + \frac{x^3}{3} + O(x^4) \end{matrix} \right]$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{2t - \frac{(2t)^2}{2} + \frac{(2t)^3}{3} + O(t^4) - \left(-2t - \frac{(2t)^2}{2} - \frac{(2t)^3}{3} + O(t^4) \right) - 4t}{t^3}$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{2 \cdot \frac{(2t)^3}{3} + O(t^4)}{t^3} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\frac{16t^3}{3} + O(t^4)}{t^3} = \lim_{t \rightarrow 0} \left(\frac{16}{3} + O(t) \right) =$$

$$= \frac{16}{3} \cdot \text{m}$$